

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 7C/113/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316205012
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2017:8316205012.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobcu: W. I., nar. XX.XX.XXXX, N. XXXX/XX, XXX XX I., zast. JUDr. Annou Drugdovou, advokátkou, AK Námestie slobody 25, 066 01 Humenné, za účasti intervenienta na strane žalobcu: Sociálna poisťovňa, Ul. 29. Augusta 8 a 10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484, adresa na doručovanie: pobočka Humenné, Námestie slobody 58, 066 57 Humenné, proti žalovanému: Kooperativa poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 2 130,61 eur s príslušenstvom, takt

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť za žalobcu v prospech Sociálnej poisťovne, pobočka Humenné, na číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXX, sumu 2 130,61 eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobcovi p r i z n á v a náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou zo dňa 25.05.2016 domáhal vydania rozhodnutia v zmysle výroku tohto rozhodnutia. Podanie žaloby odôvodnil tým, že dňa 20.01.2007 spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zrazil cyklistu p. Š. J., ktorý na následky zrážky zraneniam podľahol. Za tento skutok bol žalobca uznaný vinným z prečinu usmrtenia. Motorové vozidlo zn. Š. XXXL, ev. č. H.-XXXAK, ktoré v čase nehody viedol žalobca, bolo poistené u žalovaného na základe poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXX/XXXXXXXXXX. Smrťou poškodeného J.Á. vznikol jeho manželke nárok na výplatu vdovského dôchodku a tento bol vyplácaný Sociálnou poisťovňou. Tá si následne uplatňovala refundáciu týchto platieb u žalovaného ako poisťovne, v ktorej mal žalobca v čase dopravnej nehody platne uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení a žalovaný až do augusta 2014 tieto dávky Sociálnej poisťovni refundoval. Následne bol žalobca výzvou č. 60/2015 zo dňa 28.08.2015 vyzvaný Sociálnou poisťovňou na zaplatenie sumy 1 298,85 eur, ktorá bola vyplatená vdove p. J. ako vdovský ako dôchodok v období od 14.08.2014 do 13.07.2015. Vo výzve bolo uvedené, že Sociálna poisťovňa žiadala platbu od žalovaného, ale tento túto sumu odmietol uhradiť. Žalobca vyzval žalovaného na poskytnutie poistného plnenia v prospech Sociálnej poisťovne, ale žalovaný zotrval na svojom stanovisku čo mu oznámil listom zo dňa 01.10.2015. Následne bol žalobca výzvou č. 17/2016 zo dňa 01.04.2016 Sociálnou poisťovňou vyzvaný na zaplatenie ďalšej sumy 83,76 eur, ktorá bola vyplatená vdove p. J. ako vdovský dôchodok v období od 14.07.2015 do 13.02.2016. Celkovo tak Sociálne poisťovňa od neho požaduje zaplatenie sumy 2 130,61 eur. V ďalšom poukázal na znenie § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., na znenie § 4 ods. 2 písm. a), § 4 ods. 3 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. Sociálna poisťovňa od neho požaduje zaplatenie sumy 2 130,61 eur pretože ide o jej regresný nárok. Podľa jeho názoru ustanovenie § 4 zák. č. 381/2001 Z.z. je možné vnímať ako zákonom upravené pozitívne vymedzenie povinnosti plniť poisťovateľom za poisteného a § 5 tohto zákona ako negatívne vymedzenie prípadov, kedy poisťovateľ nemusí plniť za poisteného. Prípud žalobcu nespĺňa žiadny zákonný predpoklad podľa § 5 uvedeného zákona. Svoj

nárok v konaní odvodzuje z § 4 ods. 2 písm. a) a ods. 3 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. pretože má za to, že aj použitím a aplikáciou smerníc Európskej únie ako aj rozhodnutiami ESD vo veciach týkajúcich sa nárokov z poistných zmlúv v prípade dopravných nehôd, je možné dospieť k záveru, že žalobca ako poistený má nárok od žalovaného ako poisťovateľa, aby za neho hradil všetky nároky poškodeného, resp. žeby refundoval všetky platby pre poškodeného, ktoré mu boli vyplatené iným subjektom, v danom prípade Sociálnou poisťovňou a to aj z dôvodu, že zákon o povinnom zmluvnom poistení aj v čase dopravnej nehody predpokladal a dokonca výslovne stanovoval, že z povinného zmluvného poistenia majú byť hradené dávky dôchodkového poistenia. Je úplne logické, že dávky dôchodkového poistenia nemôže poškodeným vyplácať sám žalobca ako fyzická osoba, ale robí tak Sociálna poisťovňa ako verejnoprávna inštitúcia. Pretože žalovaný účelovým spôsobom prestal refundovať Sociálnej poisťovni vdovský dôchodok vyplatený pozostalej p. J., nemá žalobca inú možnosť dosiahnuť plnenie zo strany žalovaného, ako podaním žaloby na súde. Nakoľko žalobca nemá dostatok finančných prostriedkov, aby najprv celú sumu vyplatil Sociálnej poisťovni a následne si uplatňoval jej zaplatenie voči žalovanému ako poisťovateľovi, žiada aby žalovanému bola uložená povinnosť uhradiť túto sumu priamo sociálnej poisťovni a takýmto rozhodnutím sa predíde ďalšiemu konaniu na súde, takéto rozhodnutie nie je zákonom vylúčené a zodpovedá aj požiadavke hospodárnosti konania.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť.

3. Dňa 02.09.2016 ako intervenient na strane žalobcu do konania vstúpila Sociálna poisťovňa. Intervenient s podanou žalobou v celom rozsahu vyslovil súhlas a navrhol, aby súd žalobe žalobcu vyhovel.

4. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to trestným rozkazom, výzvou č. 60/2015, vyrozmenním k regresnému prípadu, potvrdením o výške vyplatených dávok dôchodkového poistenia, výzvou na poskytnutie poistného plnenia, písomným stanoviskom žalovaného zo dňa 01.10.2015, výzvou č. 17/2016, písomnými vyjadreniami žalobcu, žalovaného, intervenienta, prednesom práv. zást. žalobcu, výsluchom intervenienta a zistil nasledovný skutkový stav veci:

5. Trestným rozkazom Okresného súdu Humenné č.k. 4T/93/07-185 zo dňa 25.06.2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.09.2007, bol žalobca uznaný vinným z prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1. Trestného zákona. Žalobca dňa 20.01.2007 viedol osobné motorové vozidlo a z dôvodu nesprávnej techniky jazdy zrazil za zníženej viditeľnosti cyklistu p. Š. J., ktorý utrpel zranenia, ktorým na mieste podľahol.

6. Žalovaný v písomnom prípise zo dňa 30.03.2015 - vyrozmenním k regresnému prípadu č. XXX-XXX-XXXX/XXX-XXX Sociálnej poisťovni oznámil, že s okamžitou platnosťou zastavuje vyplácanie regresného nároku. Žalovaný poukázal na znenie § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. účinného od 1.11.2003 a uviedol, že k vyššie uvedenému dátumu explicitne nevyplýva zákonná povinnosť poisťovne nahradíť za škodcu nároky uplatňované zo strany Sociálnej poisťovne. Táto povinnosť, teda aj povinnosť vyplácať dôchodkové dávky za škodcu vyplýva pre poisťovňu až od 1.11.2003, t.j. od účinnosti zákona č. 430/2003 Z.z. Táto povinnosť bola poisťovateľovi uvedeným zákonom stanovená vo vzťahu k poškodenému, nie vo vzťahu k Sociálnej poisťovni. Ďalšou novelou zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 110/2007 Z.z. bola zakotvená povinnosť poisťovateľa uhradiť na základe uzavretej poistnej zmluvy uplatnené a preukázané náklady zdravotného poistenia, nemocenského poistenia alebo dôchodkového poistenia upravená vo vzťahu k príslušným subjektom. Táto novela nadobudla účinnosť dňa 01.04.2007 a do jej účinnosti mal poisťovateľ povinnosť uhradiť vyššie uvedené náklady len vo vzťahu k poškodenému, nie však vo vzťahu k Sociálnej poisťovni.

7. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne zo dňa 07.07.2015 vyplýva, Sociálna poisťovňa vyplatila dávky dôchodkového poistenia p. H. J. v celkovej výške 1 298,85 eur a to titulom vdovského dôchodku za obdobie od 14.08.2014 do 13.07.2015.

8. Výzvou č. 60/2015 zo dňa 28.08.2015 Sociálna poisťovňa z dôvodu vyplatenia dávok z dôchodkového poistenia formou vdovského dôchodku celkom v sume 1 298,85 eur p. H. J., vyzvala žalobcu na zaplatenie uvedenej sumy v lehote 10 odo dňa doručenia výzvy. Vo výzve Sociálna poisťovňa uviedla, že

uplatnený nárok uplatnila u poisťovateľa a to žalovaného a dňa 01.04.2015 jej bolo doručené stanovisko žalovaného, v ktorom za žalobcu odmietol uhradiť vzniknutú škodu.

9. Žalobca písomnou výzvou zo dňa 18.09.2015 žalobca vyzval žalovaného na uhradenie škody vo výške 1 298,85 eur priamo Sociálnej poisťovni. Vo výzve uviedol, postoj žalovaného je v rozpore so zákonom. Poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na škodu, ktorá je spôsobená prevádzkou motorového vozidla. So žalovaným žalobca uzavrel zmluvu, aby v prípade že nastala poistná udalosť, ktorú zmluva predpokladá, tak aby za žalobcu poškodeným žalovaný nároky aj uhradil. Nestotožnil sa s argumentom žalovaného že od 14.08.2014 do 13.01.2015 má povinnosť uhradiť dávky vdovského dôchodku len vo vzťahu k poškodenému a nie vo vzťahu k Sociálnej poisťovni. Vyplateným týchto dávok Sociálne poisťovňa vstupuje do práv poškodeného voči poistenému a teda žalovaný má povinnosť voči Sociálnej poisťovni jej nahradiť škodu, ktorá jej vznikla výplatom dôchodkových dávok. Je nemysliteľné aby on ročne uhrádzal škodu v sume niekoľko tisíc eur, keď mal presne pre tieto prípady uzavretú zmluvu so žalovaným.

10. Žalovaný sa k výzve žalobcu zo dňa 18.09.2015 písomne vyjadril dňa 01.10.2015 a uviedol, že zákonom č. 430/2003 Z.z. s účinnosťou od 01.11.2013 došlo k doplneniu zákona č. 381/2001 Z.z. v § 4 ods. 2 písm. a). Zastáva názor, že Sociálna poisťovňa nikdy nemala, nemohla mať a ani nemá postavenie poškodeného v zmysle zákona o povinnom zmluvnom poistení, keďže prevádzkou motorového vozidla žiadnu škodu neutrpeľa. O škode Sociálne poisťovne možno hovoriť až od momentu výplaty dôchodkových dávok poškodenému v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, t.j. poisteného ako škodcu, pričom Sociálna poisťovňa má voči týmto tretím osobám nárok na náhradu vzniknutej škody. Z uvedeného bezpodmienečne vyplýva, že Sociálna poisťovňa nemá status poškodeného podľa zákona o PZP, nemôže sa preto voči žalovanému ani domáhať plnenia nárokov za poisteného. V ďalšom uviedol, že tým nie je dotknuté právo Sociálne poisťovne domáhať sa voči poistenému ako škodcovi s účinnosťou od 01.01.2004 náhrady škody podľa § 238 ods. 1. Zákona o sociálnom poistení. Ak Sociálna poisťovňa svoje právo voči škodcovi úspešne uplatnila a škodca, ktorý bol zároveň poistený tieto nároky uhradil, mohol sa dožadovať od poisťovne ich nahradenia. Zákonom č. 110/2007 Z.z. s účinnosťou od 01.04.2007 došlo k opätovne novelizácii zákona o PZP. Do § 4 uvedeného zákona bol vložený nový odsek č. 3, kde v poznámke pod čiarou zákonodarca za tzv. príslušný subjekt označil Sociálnu poisťovňu. Z uvedeného je zrejmé, že týmto zákonom došlo k založeniu možnosti Sociálnej poisťovne domáhať sa voči poisťovateľovi náhrady regresných nárokov existujúcich voči poistenému ako škodcovi a to titulom nároku na náhradu škody vzniknutej výplatom dávok v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania. Vzhľadom na uvedené je žalovaný toho názoru, že pri poistných udalostiach vzniknutých od 01.11.2013 do 31.03.2007 vrátane, nie sú nároky Sociálnej poisťovne voči poisťovni na náhradu vyplatených dôchodkových dávok. Za oprávnené je možné považovať iba nároky poisteného na náhradu dávok, ktoré samotný poistený ako škodca vyplatil sociálnej poisťovni z titulu náhrady škody, ktorú si podľa zákona o sociálnom poistení voči nemu po výplate samotných dávok uplatnila.

11. Výzvou č. 17/2016 zo dňa 01.04.2016 Sociálna poisťovňa z dôvodu vyplatenia dávok z dôchodkového poistenia formou vdovského dôchodku celkom v sume 831,76 p. H. J., vyzvala žalobcu na zaplatenie uvedenej sumy v lehote 10 odo dňa doručenia výzvy. Vo výzve Sociálna poisťovňa uviedla, že svoje nároky na náhradu škody za predchádzajúce obdobie uplatňovala priamo u poisťovateľa a to žalovaného a dňa 01.04.2015 jej bolo doručené stanovisko žalovaného, v ktorom za žalobcu odmietol uhradiť vzniknutú škodu.

12. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 23.09.2016 uviedol, že rozsah nárokov ktoré je povinný ako poisťovateľ za poistené hradíť je taxatívne vymedzený v § 4 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Poukázal na znenie § 4 ods. 2 zákona o PZP účinného v čase poistnej udalosti dňa 20.01.2007. V ďalšom uviedol, že až novelou tohto zákona účinnou od 01.04.2007 bol vložený nový odsek do § 4 zákona o PZP a zákonodarca pod čiarou za tzv. príslušný subjekt označil Sociálnu poisťovňu. Z uvedeného je zrejmé, že týmto zákonom došlo k založeniu možnosti Sociálnej poisťovne domáhať sa voči poisťovateľovi náhrady regresných nárokov existujúcich voči poistenému ako škodcovi a to titulom nároku na náhradu škody vzniknutej výplatom dávok v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania. Regresný nárok verejnoprávneho poisťovateľa, ktorý poskytuje plnenie svojmu poistencovi na základe svojej právnej povinnosti v zmysle osobitných právnych predpisov, nemá charakter nároku na náhradu

škody v zmysle zákona o PZP, verejnoprávny poisťovateľ v zmysle zákona o PZP nie je poškodeným. V tomto smere poukázal na názor vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/2/2014 - nárok Sociálnej poisťovne voči škodcovi je nárokom originálnym, ktorý Sociálnej poisťovni voči škodcovi vyplýva z osobitných právnych predpisov, nejde o škodu a už nie v žiadnom prípade o škodu na zdraví. V zmysle § 28c ods. 6 prechodných ustanovení k úpravám účinným od 01.04.2007 zákona o PZP, právne vzťahy vzniknuté z poistenia zodpovednosti pred 01.04.2007 zostávajú nedotknuté. Nakoľko k poisťnej udalosti došlo dňa 20.01.2007, je nepochybné, že v danom prípade nie je daný nárok Sociálnej poisťovne voči žalovanému na náhradu vyplatených dávok vdovského dôchodku. Sociálnu poisťovni v zmysle § 4 ods. 2 zákona o PZV účinnom v čase 13.04.2006 do 31.03.2007 nemožno považovať za poškodeného a teda nie je daný ani zákonný nárok žalobcu, aby za neho žalovaný nahradil Sociálnej poisťovni náhradu dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia. Poukázal na definíciu v ust. § 2 písm. g) zákona o PZP, kde poškodeným sa rozumie ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona. Podľa § 5 ods. 1 písm. h) zákona o PZP, ak poisťná zmluva neustanovuje inak, poisťovateľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poisťnou udalosťou. Pokiaľ sa jedná o príčinnú súvislosť poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/32/2007, rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/585/2015. Tiež poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 v ktorom dovolací súd dospel k záveru, že priamy účinok tzv. motorových smerníc je vylúčený. Týka sa rozhodnutia C-22/12 vo veci H. a spol. Najvyšší súd prejedlikoval, že náhrada nemajetkovej ujmy nemá byť krytá z povinného zmluvného poistenia a to práve z dôvodu, že tento nárok nie je explicitne zahrnutý v taxatívnom výpočte nárokov v zákone o PZP. Vzhľadom na uvedené žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

13. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 24.10.2016 k písomnému vyjadreniu žalovaného zo dňa 23.09.2016 uviedol, že vyjadrenie žalovaného popiera celý zmysel povinného zmluvného poistenia. Zmyslom a cieľom zákona o PZP je najmä to, aby poisťovňa s ktorou mal poistený v čase dopravnej nehody platne uzatvorenú poisťnú zmluvu, plnila za neho všetky finančné plnenia, ktoré vznikli poškodeným v súvislosti s dopravnou nehodou, pričom plnenia, na ktorých preplatenie od poisťovateľa má poistený zákonný nárok sú výslovne uvedené v § 4 ods. 2 zákona o PZP, kde jednoznačne patria aj dávky dôchodkového poistenia. Ak by žalobca pripustil striktné gramatický výklad uvedeného znenia zákona platného a účinného ku dňu dopravnej nehody, potom by nikdy nemohol poistený preukázať, že vyplatil poškodenému dôchodkové dávky, pretože tieto poistený nikdy sám nehradil, ale hradila ich Sociálna poisťovňa a pri takomto výklade by posledná veta tohto zákonného ustanovenia bola úplne zbytočná. Pokiaľ sa jedná o citáciu rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/2/2014 žalobca uviedol, že žalovaný síce citoval z odôvodnenia odvolacieho súdu, ide však o opis obsahu odvolania podaného žalovaným - poisťovňou, nejedná sa o konštatovanie krajského súdu. Poukázal tiež na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/60/2015, ktorý diametrálne odlišne vyložil rozsudok C-22/12 vo veci H. a spol. Tieto rozsudky sa venovali problematike náhrady nemajetkovej ujmy vzniknutej pri dopravnej nehode, ktorá naozaj nie je taxatívne vymedzená v zákone o PZP, pričom tento prípad sa týka nárokov z dôchodkového poistenia, ktoré však zákon o PZP taxatívne uvádza. V čase dopravnej nehody mal žalobca platne uzatvorenú poisťnú zmluvu so žalovaným. Pozostalej p. J. bola Sociálnou poisťovňou vyplácaná dávka dôchodkového poistenia - vdovský dôchodok. Žalovaný refundoval výplaty vdovského dôchodku Sociálnej poisťovni za žalobcu do augusta 2014. Pretože žalovaný ako poisťovňa odmietol plniť Sociálnej poisťovni, táto vyzvala na refundovanie platieb vdovského dôchodku žalobcu ako škodcu. Žalovaný odmieta, pretože ona nie je poškodeným. Opomína však, že podľa žaloby má plniť žalobcovi v prospech účtu Sociálnej poisťovne. Pre úplnosť uviedol, že ak si Sociálna poisťovňa bude žalobou uplatňovať vyplatené dávky dôchodkového poistenia plniť Sociálnej poisťovni a zodpovedný subjekt - vdovský dôchodok od žalobcu, tak konaní bude úspešná. Ak by tieto dávky žalobca Sociálnej poisťovni refundoval, potom by žalobcovi vznikol nárok voči žalovanému domáhať sa zaplatenia tejto sumy. Žalobca však podal žalobu ktorou sa domáha, aby žalovaný ako poisťovateľ plnil na účet Sociálnej poisťovne, čím sa predíde žalobe zo strany Sociálnej poisťovne proti žalobcovi a následnej žalobe žalobcu proti žalovanému. Ide o konanie, v ktorom sa ako predbežná otázka posudzuje povinnosť žalovaného ako poisťovateľa hradíť za žalobcu ako poisteného dávky z dôchodkového poistenia a zároveň touto žalobou je nesporná aktívna legitímácia žalobcu ako poisteného, pričom však ako príjemca plnenia je určená Sociálna poisťovňa, ktorá toto plnenie požaduje od žalobcu.

14. Sociálna poisťovňa v písomnom vyjadrení zo dňa 24.10.2016 uviedla, že žalovaný svojim postojom popiera zmysel zákona č. 381/2001 Z.z. Tvrdohlavo zastáva striktné gramatický výklad ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o PZP. Sociálna poisťovňa v zmysle zákona č. 461/2003 Z.z. je jediná organizácia,

ktorá je poverená výkonom sociálneho poistenia. Aj z uvedené je trvanie žalovaného na striktné gramatickom výklade § 4 ods. 2 zákona o PZP úplne nelogické. Nie je možné, aby žalovaný - poisťovateľ dávky nemocenského a dôchodkového poistenia uhrádzal poškodenému, tak ako si to on predstavuje. Poistený nie je oprávnený uhrádzať poškodenému žiadne dávky sociálneho poistenia, robí to Sociálna poisťovňa. Poškodeným ona vypláca dávky a ona musí byť ako poskytovateľ týchto dávok aj príjemcom plnenia od komerčnej poisťovne. Iný výklad tohto ustanovenia je absurdný. V ďalšom poukázal aj na vývoj právnej úpravy regresného nároku Sociálnej poisťovne voči tretím osobám a najmä vývoj zákonného a povinného zmluvného poistenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Sociálna poisťovňa za celú dobu svojej existencie mala v zákone zakotvený regresný postih proti tretím osobám, ktoré svojim protiprávnym konaním spôsobili škodu, ktorá spočívala vo výpláte dávok sociálneho poistenia. Čo sa týka zákonného a povinného zmluvného poistenia vždy existovala minimálne negatívne vymedzenie kedy poisťovňa nehradí škodu za poskytnuté dávky nemocenského a dôchodkového poistenia. Ak zákonodarca určil, že poisťovateľ dávky sociálneho poistenia nehradí v prípade, že sa nezistila osoba zodpovedná za škodu a vodičovi motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola škoda spôsobená, tak v ostatných prípadoch je logické, že poskytnuté dávky budú uhradené. Komerčné poisťovne nároky Sociálnej poisťovne vždy uhrádzali. Táto situácia bola až do prijatia zákona č. 430/2003 Z.z, ktorým sa novelizoval zákon o PZP. Došlo ku zmene § 4 ods. 2 zákona o PZP. Avšak formulácia nebol najšťastnejšia, ale to nič nemení na evidentnom zámere zákonodarcu, aby došlo k refundácii dávok sociálneho poistenia v prípade, ak došlo k ich vyplateniu a to Sociálnej poisťovni. Uvedené zákonné ustanovenie je rozumnejšie vykladať tak, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, nasleduje čiarka, ktorá oddeľuje už iný nárok a to, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil (Sociálnej poisťovni, ktorá tieto dávky vypláca) aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia. Nie je dôležité, že či Sociálna poisťovňa v zmysle zákona o PZP poškodeným alebo nie. Dôležité je to, že Sociálna poisťovňa je nositeľom sociálneho poistenia a ako taká ona vypláca poškodenému dávky nemocenského a dôchodkového poistenia a preto ona jediná je oprávnená, aby jej ich poisťovateľ nahradil za poisteného. Gramatický výklad ako ho podáva žalovaný odporuje vôli zákonodarcu a účelu zákona o PZP. Pokiaľ sa jedná o citáciu rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/2/2014 zo strany žalovaného v jeho písomnom vyjadrení k žalobe tak uviedol, že predmetná citácia je len opisom vyjadrenia komerčnej poisťovne účastnej v danom spore, nejde o názor súdu. Súd sa s prezentovaným názorom nestotožnil a v konečnom dôsledku úspešnou stranou v spore bola Sociálna poisťovňa. Tento názor žalovaného odporuje aj dôvodovej správe k zákonu č. 110/2007, kde sa píše, že navrhované znenie vyníma nároky majetkovej povahy z nárokov nemajetkovej povahy a novelizáciou sa docielil stav, kedy je aj po gramatickej stránke jasné, že Sociálna poisťovňa je tá, ktorá je oprávnená na prijatie plnenia a nie poškodený. To, že regresy zdravotných poisťovní a Sociálnej poisťovne nie sú škody v zmysle Občianskeho zákonníka bolo zrejmé aj predtým. Pokiaľ sa jedná o žalovaný citovaný rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/301/2012, tak tento bol prekonaný rozsudkom KS v Prešove sp. zn. 21Co/60/2016, ktorý v mnohých prípadoch na rovnakú problematiku podáva rozdielne závery, ktoré sú v intenciách rozhodnutia C-22/12 H. viac eurokonformné. Sociálna poisťovňa súhlasí s názorom, že priamy účinok „motorových smerníc“ na ktoré sa odvolávajú obidva citované rozsudky je vylúčený, to znamená, že nemôžu ukladať povinnosti jednotlivcom, ale len členským štátom avšak podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa musia vnútroštátne ustanovenia v konaní vo veci samej v čo najväčšej miere vykladať v zmysle znenia a účelu smernice, aby bol dosiahnutý výsledok, ku ktorému táto smernica smeruje. Tieto rozsudky sa zaoberajú nemajetkovou ujmom, ktorá v zákone o PZP nie je spomenutá na rozdiel od dávok dôchodkového poistenia, ktorých náhrada je v zákone o PZP upravená. Vzhľadom na uvedené sociálna poisťovňa navrhla, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

15. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 02.12.2016 uviedol, že nesúhlasí s názorom intervenienta o tom, že rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 je prekonaný rozsudkom KS v Prešove sp. zn. 21Co/60/2016, ide o rozhodnutie súdu nižšej inštancie, navyše také, ktoré bolo vydané paralelne. Súhlasí však s tým, že spomenutý rozsudok NS SR bol vydaný v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré je charakterom odlišné od súdneho sporu a žalovaný toto rozhodnutie odcitoval iba len za účelom objasnenia účinkov smerníc EÚ a eurokonformného výkladu. V ďalšom uviedol, že sa pridrižiava svojich písomných vyjadrení a namieta aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu. Poukázal, že napriek legislatívnemu vývoju nebolo dotknuté právo Sociálnej poisťovne domáhať sa voči poistenému ako škodcovi a účinnosťou od 01.01.2004 náhrady škody podľa § 238 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Ak potom Sociálna poisťovňa svoje právo podľa zákona o sociálnom poistení voči škodcovi

úspešne uplatnila a škodca tieto nároky uhradil, mohol sa samotný škodca dožadovať od poisťovne ich nahradenia a to práve na znenie novely zákona o PZP, t.j. zákona č. 430/2003 Z.z. Opätovne poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/585/2015, kde KS v odôvodnení rozsudku uviedol, že navrhovateľ nebol nositeľom povinnosti na úhradu tohto plnenia priamo Sociálnej poisťovni, bez toho, žeby si bol voči nemu úhradu tohto nároku uplatnil odporca. Uvedené je podľa názoru odvolacieho súdu zrejme aj z ust. § 238 zák. č. 461/2003 Z.z., ktorý určuje možnosť uplatnenia regresných nárokov Sociálnou poisťovňou súdnou cestou. V rámci tohto konania sa môže škodca - v prejednávanej veci odporca brániť. Regresná náhrada vyplývajúca zo zák. č. 461/2003 Z.z. ako normy verejného práva, má iný charakter ako škoda, ktorá je spôsobená prevádzkou motorového vozidla, ktorá je súkromnoprávnou kategóriou. Nárok Sociálnej poisťovne na regresnú náhradu je daný na posúdenie súdu. Z citovaného rozhodnutia podľa žalovaného je tak zrejmy správny postup Sociálnej poisťovne v takýchto prípadoch, ktorý by mal spočívať v prvom rade v uplatnení regresného nároku Sociálnou poisťovňou priamo od škodcu a v prípade, ak by jeho výšku škodca rozporoval, o tom mal v konaní rozhodnúť súd. Po ustálení výšky regresného nároku v súdnom konaní a jeho vyplatení škodcom v prospech Sociálnej poisťovne, by si jeho preplatenie v takejto výške mohol následne škodca žiadať od poisťovateľa. Nakoľko žalobca v konaní nie je nositeľom subjektívneho práva (neuhradil v prospech Sociálnej poisťovne náhradu poskytnutých dôchodkových dávok), nie je na jeho strane daná aktívna vecná legitímácia. V súvislosti s uvedeným sa javí procesne nespôsobilý aj petit formulovaný žalobcom.

16. Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

17. Podľa § 2 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu 20.01.2007 (ďalej len „Zákon“), na účely tohto zákona sa rozumie poškodeným ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

- a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia,
- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d),
- d) ušlého zisku.

Podľa § 4 ods. 3 Zákona, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 15 ods. 1 Zákona, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

18. Podľa § 420 ods. 1 Zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

19. V danej právnej veci mal súd za preukázané, že dňa 20.01.2007 žalobca spôsobil dopravnú nehodu v dôsledku ktorej p. Š. J. utrpel zranenia ktorým podľahol. V čase dopravnej nehody mal žalobca so žalovaným platne uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za

škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalobca bol rozhodnutím tunajšieho súdu v trestnom konaní uznaný vinným z prečinu usmrtenia. V dôsledku tejto dopravnej nehody manželke zomrelého p. J. titulom vdovského dôchodku boli zo strany Sociálnej poisťovne za obdobie od 14.08.2014 do 13.02.2016 vyplatené finančné prostriedky v celkovej výške 2 130,61 eur. Tieto skutočnosti v konaní neboli sporné.

Sporným nebolo ani to, že dávky dôchodkového poistenia vyplatené vdove p. J. Sociálnou poisťovňou za obdobie do 14.08.2014 boli žalovaným priamo na základe výzvy Sociálnej poisťovne jej aj refundované. Odo dňa 14.08.2014 žalovaný odmietol na základe výzvy Sociálnej poisťovne vyplatené dávky dôchodkového poistenia jej priamo uhrádzať. Následne si Sociálna poisťovňa svoj nárok na zaplatenie sumy 2 130,61 eur uplatnila priamo voči žalobcovi a žalobca vyzval žalovaného na poskytnutie poistného plnenia priamo v prospech Sociálnej poisťovne, pričom na výzvu bolo zo strany žalovaného žalobcovi doručené negatívne stanovisko.

20. Podľa názoru súdu správny bol postup Sociálnej poisťovne ak si svoj nárok písomnými výzvami uplatnila voči žalobcovi a ten následne požiadal o úhradu vyplatených dávok svojho poisťovateľa - žalovaného a to priamo Sociálnej poisťovni. Ako nesprávny sa súdu javí postoj žalovaného, ktorý napriek výzve žalobcu odmietol Sociálnej poisťovni vyplatený vdovský dôchodok refundovať.

V súlade s ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona o povinnom zmluvnom poistení v znení účinnom ku dňu poistnej udalosti, t.j. 20.01.2007, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky titulom škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia. Podľa § 4 ods. 3 uvedeného zákona poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa ods. 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

Samotný zákon o povinnom zmluvnom poistení v čase škodovej udalosti v danej právnej veci kvalifikoval uhradené náklady dávok dôchodkového poistenia ako škodu, ktorú za poisteného poisťovateľ priamo uhradí poškodenému. Platcom dávok dôchodkového poistenia je výlučne Sociálna poisťovňa a ich vyplatením Sociálnej poisťovni vznikne nepochybne majetková ujma. Nárok na refundáciu vyplatených dávok dôchodkového poistenia nie je síce nárokom na náhradu škody na zdraví poškodenému podľa Občianskeho zákonníka, svojím charakterom je samostatným nárokom na náhradu škody vyplývajúci z § 238 ods. 1 zákon a č. 461/2003 Z.z., majúceho z tohto dôvodu povahu špeciálneho ustanovenia vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody.

Z citovaných zákonných ustanovení teda vyplýva právo poisteného, t.j. žalobcu, na náhradu škody za neho priamo žalovaným a povinnosť žalovaného škodu vyplývajúcu z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zák. č. 381/2001 Z.z. - t.j. aj titulom vyplatených dávok dôchodkového poistenia refundovať preto, lebo v dobe vzniku poistnej udalosti - dopravnej nehody dňa 20.01.2007, bol žalobca poistený u žalovaného.

Podľa § 28c ods. 6 zák. č. 381/2001 Z.z. právne vzťahy vzniknuté z poistenia zodpovednosti pred 01.04.2007 zostávajú nedotknuté, čiže žalovaný ako poisťovateľ bol povinný za poisteného, t.j. žalobcu, na základe zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nahradiť aj škodu - dávky dôchodkového poistenia a to podľa § 4 ods. 3 zák. č. 381/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu poistnej udalosti t.j. ku dňu 20.01.2007.

21. Obrana žalovaného v konaní spočívala v skutkových tvrdeniach o tom, že Sociálnej poisťovni až novelou Zákona o povinnom poistení zákonom č. 110/2007 Z. z. s účinnosťou od 01.04.2007 vznikla možnosť domáhať sa od komerčných poisťovní, teda aj vo vzťahu k nemu, náhrady regresných nárokov existujúcich voči poistenému z titulu nároku na náhradu škody vzniknutej výplatom dôchodkových dávok v dôsledku zavineného protiprávneho konania poisteného a súčasne jemu vznikla povinnosť uhradiť vyššie uvedené náklady subjektu - Sociálnej poisťovni. V rozhodnom období, teda v čase, kedy došlo k poistnej udalosti, ku dňu 20.01.2007, Sociálna poisťovňa nemala status poškodeného v zmysle Zákona o povinnom zmluvnom poistení, preto sa nemohla voči nemu domáhať plnenia nárokov za poisteného.

Súd sa s daným tvrdením žalovaného nestotožňuje. Poukazuje na názor vyslovený Krajským súdom v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. 16Co/318/2016 zo dňa 26.01.2017 s ktorým sa stotožňuje a odkazuje na neho: „Zákomom č. 430/2003 Z. z. účinným od 01.11.2003, ktorý novelizoval zákon č. 381/2001

Z. z. sa v § 4 ods. 2 ustanovilo, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ, za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej, okrem iného, úhradou dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia. Náklady spočívajúce vo vyplatených dávkach nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia však môžu vzniknúť iba Sociálnej poisťovni, ako nositeľovi sociálneho poistenia v zmysle Zákona o sociálnom poistení. Žalobca mal teda z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil, okrem iného aj škodu vzniknutú úhradou dávok nemocenského a dôchodkového poistenia, ktorá škoda v zmysle výkladu tohto zákona mohla vzniknúť len subjektu, ktorý je oprávnený na výplatu týchto dávok. Takáto škoda mohla vzniknúť len subjektu, ktorý takéto dávky poškodenej v dôsledku zranení následkom dopravnej nehody, vyplatil. Škoda spočívajúca úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia preto nemohla vzniknúť fyzickej osobe, ak na výplatu týchto dávok je oprávnená Sociálna poisťovňa. Z vyššie uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že i v čase, kedy došlo k poistnej udalosti bola Sociálna poisťovňa oprávnená na to, aby škoda, ktorá jej vznikla úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, resp. dávok nemocenského a dôchodkového poistenia, bola uhradená v zmysle § 4 ods. 2 Zákona o povinnom zmluvnom poistení poisťovateľom. Oprávnenie Sociálnej poisťovne vyplýva následne aj z ust. § 238 Zákona o sociálnom poistení účinného v čase, kedy k poistnej udalosti došlo, ak v zmysle § 238 ods. 1 bolo upravené právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania. To, že výplatom dávok zo strany Sociálnej poisťovne došlo na jej strane k vzniku škody, potvrdzuje samotné znenie §-u 238 ods.2 tohto zákona, podľa ktorého sú orgány či už štátnej správy, právnické osoby, fyzické osoby, povinné poskytovať organizačným zložkám Sociálnej poisťovne potrebnú súčinnosť na účely náhrady škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dávok. Zákon o sociálnom poistení hovorí o tom, že Sociálnej poisťovni výplatom dávok vznikla škoda, z čoho je nevyhnutné vyvodiť i to, že výplatom týchto dávok sa stáva poškodenou. Nemožno teda uznať výklad žalovanej 2/, podľa ktorého sa Sociálna poisťovňa za poškodenú v prípade, ak vyplatila dávky, na výplatu ktorých jej bola daná právomoc Zákonom o sociálnom poistení, (tretím osobám v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania), nepovažuje.“

22. Súd uznáva, že tak Zákon o povinnom zmluvnom poistení, ako i Zákon o sociálnom poistení boli novelizované zákonmi, na základe ktorých došlo k precizovaniu vzájomných vzťahov medzi poisteným, poisťovateľom a Sociálnou poisťovňou, keď v zmysle ust. § 4 ods. 3 Zákona o povinnom zmluvnom poistení v platnom znení, bolo zakotvené, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, vrátane dôchodkových dávok, a to príslušným subjektom. V tomto ustanovení už pri poznámke 6b je odkaz na Zákon o sociálnom poistení, a teda ide o konkrétne určenie subjektu - Sociálna poisťovňa. I z tejto formulácie naďalej zákon vníma výplatu dávok Sociálnej poisťovne, ku ktorej došlo v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb ako škodu.

Novelou Zákona o povinnom zmluvnom poistení zákonom č. 110/2007 Z. z. došlo k tomu, že škoda vzniknutá úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského a dôchodkového poistenia, ktorá bola pôvodne upravená v § 4 ods. 2 písm. a) tohto zákona, a vo vzťahu ku ktorej mal poistený z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho túto škodu nahradil, bola z predmetného ustanovenia vyňatá tak, že od tohto času je v platnom znení ustanovenie § 4 ods. 3, v ktorom už tento nárok Sociálnej poisťovne nešpecifikuje ako „škodu“, pretože postupne precizovaním právnej úpravy došlo k ustáleniu, že tento nárok žalobkyne je nárokom regresným. Nedostatky dovtedajšej právnej úpravy týkajúcej sa pojmovej nedôslednosti však nemôžu byť na ťarchu poisteného. Až do takto precizovaného znenia sa Sociálna poisťovňa za poškodenú v zmysle § 238 Zákona o sociálnom poistení, považovala.

23. V ďalšom žalovaný svoj zamietavý postoj podporil aj poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/2/2014 zo dňa 10.04.2014. Súd konštatuje, že citácia žalovaného daného rozsudku v jeho písomnom vyjadrení zo dňa 23.09.2016 nie je záverom, ktorý bol prijatý odvolacím súdom, žalovaný citoval odvolanie strany sporu - komerčnej poisťovne. Súd pre úplnosť cituje časť odôvodnenia uvedené rozhodnutia v ktorom odvolací súd v prejednávanej veci vyslovil tento právny názor: „ Po zrušení predchádzajúceho rozhodnutia je súd prvého stupňa názorom odvolacieho súdu vysloveným v zrušujúcom uznesení viazaný, pričom v tomto rozhodnutí odvolací súd jednoznačne uviedol, že ustanovenie § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. zakladá regresný nárok Sociálnej poisťovne voči tretím osobám, ak sú splnené zákonné predpoklady v ňom uvedené. Poskytnutím dávok z nemocenského

poistenia alebo z dôchodkového zabezpečenia, na ktoré vznikol oprávnený nárok v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, vznikla Sociálnej poisťovni nepochybne majetková ujma, ktorá je odškodniteľná pri splnení stanovených predpokladov. Preto je uvedený regresný nárok, i keď nie je nárokom na náhradu škody na zdraví poškodeného podľa Občianskeho zákonníka, svojím charakterom samostatným nárokom na náhradu škody vyplývajúcim z § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z., majúceho z toho dôvodu povahu špeciálneho ustanovenia vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody. Vychádzajúc z uvedeného navrhovateľke vznikol regresný nárok voči odporcovi ako tretej osobe na náhradu dávok poskytnutých z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia v dôsledku zavineného protiprávneho konania odporcu.“

24. Žalovaný na potvrdenie ním uvádzaných skutočností poukázal aj na rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/301/2012, avšak v ostatnom písomnom vyjadrení uviedol, že rozsudok bol vydaný v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré je charakterom odlišné od súdneho sporu a toto rozhodnutie odcitoval iba len za účelom objasnenia účinkov smerníc EÚ a eurokonformného výkladu. Súd sa preto bližšie k danému nevyjadroval.

25. Obrana žalovaného v konaní ďalej bola založená na tvrdení, že napriek legislatívnemu vývoju nebolo dotknuté právo Sociálnej poisťovne domáhať sa voči poistenému ako škodcovi náhrady škody podľa § 238 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Ak potom Sociálna poisťovňa svoje právo podľa zákona o sociálnom poistení voči škodcovi úspešne uplatnila a škodca tieto nároky uhradil, mohol sa samotný škodca dožadovať od poisťovne ich nahradenia a to práve na znenie novely zákona o PZP, t.j. zákona č. 430/2003 Z.z. Na podporu svojho tvrdenia poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/585/2015, kde KS v odôvodnení rozsudku uviedol, že navrhovateľ nebol nositeľom povinnosti na úhradu tohto plnenia priamo Sociálnej poisťovni, bez toho, žeby si bol voči nemu úhradu tohto nároku uplatnil odporca. Uvedené je podľa názoru odvolacieho súdu zrejmé aj z ust. § 238 zák. č. 461/2003 Z.z., ktorý určuje možnosť uplatnenia regresných nárokov Sociálnou poisťovňou súdnou cestou. V rámci tohto konania sa môže škodca - v prejednávanej veci odporca brániť. Regresná náhrada vyplývajúca zo zák. č. 461/2003 Z.z. ako normy verejného práva, má iný charakter ako škoda, ktorá je spôsobená prevádzkou motorového vozidla, ktorá je súkromnoprávnou kategóriou. Nárok Sociálnej poisťovne na regresnú náhradu je daný na posúdenie súdu.

Súd pre ozrejmienie uvedeného rozhodnutia cituje aj ďalšie v ňom uvedené vyjadrenia odvolacieho súdu: „Sociálna poisťovňa preto nie je poškodeným v zmysle pojmu poškodeného ako bol vymedzený § 2 písm. g) Zákona o PZP. Tomuto záveru podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá aj znenie ust. § 4 ods. 2 Zákona o PZP, ktorý hovorí o tom, aké nároky za poisteného hradí poisťovateľ poškodenému. Ide o nárok na náhradu škody, ktorá vznikla priamo v súvislosti so škodnou udalosťou, prevádzkou motorového vozidla. Do tohto nie je zahrnutý nárok na náhradu nákladov zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, ktoré sú špecifikované osobitne v ods. 3 § 4 Zákona o PZP. Už z tohto systematického znenia právneho predpisu možno ustáliť, že subjekty, ktoré sú nositeľmi práva postihu, regresného nároku, ktorý nevznikol v priamej príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou, ale majú charakter zvláštnej náhrady škody, nie sú subsumované pod pojem poškodeného. Keďže za poškodeného v zmysle Zákona o PZP sa nepovažuje subjekt, ktorý má voči poistenému regresný nárok, nevzťahuje sa na takúto osobu ani ust. § 15 ods. 1 Zákona o PZP, t.j. že nárok na náhradu škody je oprávnená uplatniť priamo proti poisťovateľovi. Sociálna poisťovňa si priamo svoj nárok uplatnila voči navrhovateľovi a on jej ho uhradil bez súhlasu, resp. vyjadrenia odporcu ako osoby, za ktorú plnil, nepostupoval v súlade so zák. č. 381/2001 Z.z. Navrhovateľ nebol nositeľom povinnosti na úhradu tohto plnenia priamo Sociálnej poisťovni, bez toho, že by si bol voči nemu úhradu tohto nároku uplatnil odporca.“

Súd vzhľadom na danú právnu vec je to názoru, že skutkové okolnosti veci, ktorá bola predmetom vyššie uvedeného rozhodnutia, sú odlišného a teda súd pri svojom rozhodovaní nemôže vychádzať z právneho názoru vysloveného odvolacím súdom. Žalobca vo veci vedenej na tunajšom súde bol zo strany Sociálnej poisťovne vyzvaný na náhradu ňou vyplatených dávok dôchodkového poistenia, pričom tento nárok nerozporoval a vzhľadom na skutočnosť, že so žalovaným mal uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení motorového vozidla ktorým pri dopravnej nehode došlo k usmrteniu p. J., následne vyzval žalovaného na refundáciu vyplatených dávok priamo Sociálnej poisťovni. Teda podľa názoru súdu, žalobca v súlade s platnou právnou úpravou požiadal, aby žalovaný ako poisťovateľ za žalobcu ako poisteného uhradil v zmysle zákona o povinnom zmluvnom poistení motorových vozidiel

priamo Sociálnej poisťovni vyplatený vdovský dôchodok, ktorá v tom čase v zmysle vyššie uvedeného názoru súdu, bola v pozícii poškodeného a vznikol jej nárok na refundáciu ňou vyplatených dávok dôchodkového poistenia.

Súd poukazuje na obdobný právny názor vyjadrený v rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 5C/10/2016 zo dňa 20.10.2016, v rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/358/2016 zo dňa 26.01.2017.

26. Súd považuje za potrebné poukázať na znenie § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení motorových vozidiel v zmysle ktorého, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Sociálna poisťovňa v zmysle citovaného ustanovenia aj postupovala, avšak žalovaný v rozpore so zákonnou úpravou jej uplatnený nárok odmietol uhradiť.

27. Pokiaľ sa jedná o vznesenú námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto konaní zo strany žalovaného, súd ju považuje za neopodstatnenú.

Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

Žalobca v súlade so zákonom o povinnom zmluvnom poistení vyzval žalovaného na úhradu vyplatených dávok priamo Sociálnej poisťovni, teda ho požiadal, aby tieto dávky Sociálnej poisťovni ako poškodenému za neho uhradil, tak ako táto povinnosť úhrady pre žalovaného je zakotvená v § 4 ods. 2 uvedeného zákona. Žalobca k takémuto kroku pristúpil potom ako žalovaný odmietol vykonať úhradu priamo Sociálnej poisťovni, ktorá ho na úhradu vyzvala, pričom podľa názoru súdu žalovaný postupoval v rozpore s právnou úpravou platnou v rozhodnom období. Žalovanému z uvedeného zákona vyplývala povinnosť Sociálnej poisťovni ako poškodenému uhradiť vyplatené dávky dôchodkového poistenia a to na základe uplatneného nároku priamo poškodeným. V dôsledku odmietavého stanoviska žalovaného preto Sociálna poisťovňa pristúpila k uplatneniu nároku na preplatenie vyplateného vdovského dôchodku u žalobcu. Žalobcovi vzhľadom na skutočnosť, že sa nejedná o malú sumu a že v čase dopravnej nehody mal platne uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení mot. vozidla, neostávalo nič iné iba súdnou cestou domáhať sa svojho nároku voči žalovanému.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že žaloba zo strany žalobcu bola podaná dôvodne. Žalovaný odmietol Sociálnej poisťovni nie len na základe jej výzvy, ale aj na základe výzvy samotného žalobcu, teda za poisteného, uhradiť jej vyplatené dávky dôchodkového poistenia, ktoré v súlade so zákonnou úpravou platnou a účinnou v čase škodovej udalosti, t.j. dňa 20.01.2007, ako škodu bol za žalobcu povinný uhradiť. Tvrdenia žalovaného o tom, že dané vyplatené dávky mal najprv Sociálnej poisťovni preplatiť žalobca a až následne sa žalobca mal sám voči žalovanému domáhať vyplatenie tejto sumy, súd považuje za nelogické a v rozpore so samotným účelom zákona o povinnom zmluvnom poistení. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 381/2001 Z.z., Čl I, bod 6: „Poisťovne na základe zmluvných ustanovení poistných zmlúv uhrádzajú poškodenému za svojich poistených aj náklady zdravotnej starostlivosti, dávky nemocenského poistenia a dávky dôchodkového poistenia, čo je obvyklé aj vo väčšine európskych krajín a z tohto dôvodu je vhodné rozšíriť rozsah poistenia zodpovednosti o tieto inštitúty.“

Súd vyslovuje obavu, že v prípade, ak by aj žalobca ako škodca Sociálnej poisťovni zaplatil uhradené dávky dôchodkového poistenia, zo strany žalovaného by následne v prospech žalobcu táto suma nebola refundovaná, nakoľko v zákone o povinnom zmluvnom poistení takáto forma náhrady nie je zakotvená. Žalobca ako škodca nie je osobou oprávnenou na prijatie akéhokoľvek plnenia zo strany poisťovateľa a poisťovateľovi takáto povinnosť zo zákona nevyplýva. Ak by súd vychádzal iba z gramatického výkladu § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení, poisťovňa v prípade škodovej udalosti je povinná

za poisteného uhradiť plnenia uvedené v zákone a nie ich refundovať v prípade ich úhrady samotnému žalobcovi ako poistenému - škodcovi.

Súd preto žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 2 130,61 eur a to v prospech účtu Sociálnej poisťovne, teda uložil mu povinnosť za žalobcu uhradiť dávky dôchodkového poistenia vyplatené intervenientom.

29. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a preto žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.